

BILAGA: Uppföljning av åtgärderna i energiplanen

Energihushållning och energieffektivisering

Åtgärd	Läget	Bedömning
1. Kommunens samtliga fastigheter ska energideklarerats	Alla kommunens fastigheter har energideklarerats.	Genomförd
2. En strategi med mål för energieffektivisering ska tas fram som resultat av genomförda energideklarationer	<p>Tärningen har tilläggsisolerats som en följd av resultaten från energideklarationerna. I övrigt har deklarationerna inte gett så bra underlag för behov av åtgärder.</p> <p>Från och med 2012 införs ett nytt hyresavtal för förskolor och skolor, som bland annat innebär separat mätning av kallvatten, värme, el etc (se åtagande 6). I samband med detta kommer fastighetsenheten informera samtliga förskolor och skolor om möjligheterna till energibesparingar och om rutiner för uppföljning.</p> <p>Kommunen har under 2011 påbörjat en fördjupad energideklaration av kommunens fastigheter, fram för allt inriktad på ventilationskontroll. Det kommer att slutföras under 2012.</p>	Arbete med energieffektivisering pågår, men strategi saknas.
3. Sensorer och annan energieffektiv teknik ska införas på kommunens fastigheter	<p>Installation av närvarosensorer för belysning i kommunens fastigheter kommer påbörjas under 2012.</p> <p>På Kumla skola har en injustering genomförts av värmesystemen.</p>	Arbete pågår i linje med åtgärden.
4. Kommunens gatubelysningsbestånd ska	All ny belysningsarmatur som köps in är energieffektiv. LED-lampor finns	Arbete pågår i linje med

endast bestå av energieffektiv belysningsarmatur	installerade i ett område på prov. Ett område i kommunen har dimrad belysning nattetid på prov.	åtgärden.
5. Effektiv styr- och regleringsutrustning ska installeras för fastighetssystem. 6. Kommunen ska verka för separat mätning av verksamhetsel och fastighetsel	Från och med 2012 införs ett nytt hyresavtal för förskolor och skolor. I och med detta införs separat mätning av varmvatten, kallvatten och el för värme och verksamhetsel. Installation av nya mediamätare har krävts för detta. Övervakning av varmvattenförbrukningen sker via styrportal på webben.	Arbete pågår i linje med åtgärden.
7. Effektiva uppföljnings- och redovisningssystem för energianvändning ska införas	Det finns planer på att köpa en tilläggstjänst från Bergen Energi för uppföljning och redovisning av energianvändningen.	Arbete pågår i linje med åtgärden.
8. Kommunen ska kontinuerligt arbeta med energistrategiska åtaganden i sin planering	Kommunen har antagit en klimatstrategi (2010) och en energieffektiviseringsstrategi (2011).	Arbete pågår i linje med åtgärden.

Övrigt

På Samhällsbyggnadsförvaltningen finns sedan 2011 en grupp av nyckelpersoner som planerar och följer upp åtgärderna inom fastighetssidan. Gruppen träffas en gång i månaden.

Energitillförsel

Åtgärd	Läget	Bedömning
9. Kommunen ska i samråd med energidistributören verka för att befintliga och planerade områden med tät bebyggelse kan anslutas till fjärrvärmenätet	I samband med markanvisning och exploateringsavtal är kommunens utgångspunkt att byggnaderna ska anslutas till fjärrvärme där så är möjligt. Annars ska det vara ett bättre alternativ ur miljösynpunkt och anledning ska redovisas och godkännas. Exempelvis innehöll exploateringsavtalet för Kv Veronika krav på att samtliga byggnader i första hand ska anslutas till fjärrvärme och att om annan	Arbete pågår i linje med åtgärden.

	<p>uppvärmning används ska den vara fossilfri.</p> <p>Kommunen har haft återkommande kontakter med både Vattenfall och Esqab om att dra ner fjärrvärme till Strandängarna. En del av bostäderna kommer att värmas med bergvärme. Om det blir alltför få bostäder där fjärrvärme är förstahandsalternativet så finns det risk för att det inte blir fjärrvärme. Diskussioner pågår.</p>	
10. Bollmoravallen, Förrådet, Kringlan, Biblioteket i Trollbäcken och övriga lokaler med kommunal verksamhet som idag försörjs av oljeanläggningar eller elvärme konverteras till fjärrvärme	Fjärrvärme har installerats.	Genomförd
11. Vid utbyggnad av Dalskolans idrottshall bör denna och Dalskolan konverteras från direktverkande el till fjärrvärme	Fjärrvärme har installerats.	Genomförd
12. Kommunen ska utreda och analysera olika tekniska möjligheter att konvertera fastigheter utanför fjärrvärmeområdet som värms med direktverkande el.	Miljö- och trafikenheten har haft diskussioner med Vattenfall om möjligheterna att ansluta direktelsuppvärmda områden till fjärrvärmenätet. Upprepade kontakter har tagits med samfällighetsföreningen för radhusen vid Gudö å (Önskegången mm) utan framgång. Installation av bergvärme är ett alternativ som blir allt vanligare.	Lite har hänt
13. Kommunen ska i samråd med energidistributören öka kunskapen om värmesituationen vid	Vid elavbrott har Vattenfall ingen reservkraft vid anläggningen i Jordbro. En studie från Lunds Tekniska Högskola visar att vid elavbrott fungerar självkirkulationen	Lite har hänt.

<p>elavbrott för fjärrvärmvärmda fastigheter inom kommunens geografiska område</p>	<p>så att 50-80 procent av värmen vid normal drift kan bibehållas. Själv-cirkulationen fungerar dock inte i nyare fastigheter med tunnare rör. Tyresö och Haninge kommuner har haft möten med Vattenfall om möjligheten att installera reservkraft vid Jordbroanläggningen. Men fortfarande har inget hänt.</p> <p>Fjärrvärmda fastigheter som idag har egen reservkraft är Tyresö skola, Tyresö gymnasium, Kumla skola, Kommunhuset plan 1 samt Björkbacken.</p> <p>Planer finns på att centralkökets mobila reservkraftsanläggning skulle kunna installeras permanent som reservkraft i Kulturskolan.</p>	
<p>14. Kommunen ska i samråd med Svenska kraftnät analysera konsekvenserna för kommunen av den i utredningen "Stockholms Ström" föreslagna 220 kV kraftledning från Nacka till befintlig station i Solberga i Haninge kommun</p>	<p>Åtgärden handlar om att gräva ned kraftledning för att frigöra plats för bostäder. Inget har hänt.</p>	<p>Inget har hänt.</p>

Resor och transporter

Åtgärd	Läget	Bedömning
<p>15. År 2015 ska kommunens park av personbilar till 85 % bestå av miljöbilar</p>	<p>Andelen miljöbilar ökar stadigt, från 53 procent år 2009 till 76,5 procent år 2011. Målet att till 2015 öka andelen till 85 procent bör kunna uppnås.</p> <p>Kommunen vill verka för ökad tillgång till biogas och är medlemmar i Biogas Öst.</p>	<p>Arbete pågår i linje med åtgärden.</p>

	Planer skaffa ett antal elbilar?	
16. En kartläggning av kommunens tjänsteresor ska genomföras och en policy för dessa resor ska tas fram	<p>En resepolicy kommer tas fram under 2012.</p> <p>Policyn kommer att omfatta både tjänsteresor och resor till och från arbetet.</p> <p>Som ett underlag till policyn kommer en så kallad CERO-analys att genomföras. I analysen ingår en resvaneundersökning för alla anställda i kommunen. Policyn kommer att tas fram i samarbete med Salem och några andra Södertörnskommuner.</p>	Arbete pågår i linje med åtgärden.
17. Utbildning i Eco-driving för alla kommunanställda som frekvent kör bil i tjänsten samt tekniska hjälpmedel därtill	Ett åttioital har under 2010 gått kurs i Eco Driving. Fortsatt utbildning planeras under 2012 för de som inte gått kursen.	Genomförd
18. Fortsatt utbyggnad av gång- och cykelnät	<p>Flera projekt har genomförts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utbyggnad av ett sammanhängande gång- och cykelstråk längs Strandallén 300 m år 2009. • Utbyggnad av gång- och cykelbana längs Tyresövägen ca 400 meter år 2010. • Samarbete med Trafikverket om att bygga ut och förbättra gång- och cykelstråk mot Nacka, Stockholm och Haninge, Gudöbroleden ca byggdes ca 2 km år 2009. • Utbyggnad av gångbana längs Fornuddsvägen ca 300 meter, klar 2012. • Längs Bondevägen har 610 meter gång- och cykelväg byggts. • Längs Brevksvägen byggs gång- och cykelbana fram till Nytorpsrondellen 2012-2013 • Längs Skälsättravägen byggs gångbana på den del där det saknas 2012. • Gång- och cykelbana längs Skrubba Malmväg i Stockholm klar 2012. • Nya gång- och cykelbanor Finborgsvägen – Slottsvillan är delvis genomförd. • Gång- och cykelväg längs Brakmarsvägen fram till Bergholm planeras. 	Arbete pågår i linje med åtgärden.

	<p>Andelen resor med gång och cykel är relativt hög i jämförelse med många andra kommuner i länet 35 procent. Endast i Stockholms innerstad, Sundbyberg och Nynäshamn är andelen resor med gång och cykel högre än i Tyresö.</p>	
<p>19. Kommunen ska i samråd med Storstockholms Lokaltrafik (SL) verka för en bra och effektiv lokaltrafik inom hela Tyresö kommuns bebyggda områden</p>	<p>Fler projekt har genomförts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ny bussträcka på Brakmarsvägen med bussvändplan vid Bergholm planeras. • Tillgänglighetsanpassning av 10 busshållplatser under 2011 och planer på att tillgänglighetsanpassa ytterligare 5 stycken under 2012 • Under 2010 har ett nytt busstorg anlagts vid Alléplan. • Brakmarsvägen byggs om 2012-2013 fram till Nytorpsronellen och möter bättre SLtrafikens krav • Den nya cirkulationsplatsen via Dalgränds förlängning samt utbyggnaden av Skrubba trafikplats möjliggör kortare resvägar och effektivare linjedragningar för SL. <p>Kollektivtrafikens andel av tyresöbornas resor är relativt låg. Vid den senaste stora nationella resvaneundersökningen RES 2005-2006 som genomfördes en vinterdag utfördes 17 % av resorna med SL och 48% med bil.</p> <p>I översiktsplanen lyfter man fram behovet av bättre tillgänglighet till kollektivtrafik för invånare i Skälsåtra, Gimmersta, delar av Tyresö Strand och Östra Tyresö. Planen anger behov av nya busslinjer för dessa områden. Men ännu har inga nya busslinjer tillkommit, trots att frågan har diskuterats med SL vid flera tillfällen.</p>	<p>Arbete pågår, men det finns behov att öka takten.</p>

Övrigt

Kommunen vill verka för ökad tillgång till biogas och är medlemmar i Biogas Öst. Vidare arbetar Samhällsbyggnadsförvaltningen för att få en biogaspumpetablering i kommunen.

Dessutom kommer kommunen under 2012 börja samla in matavfall för biogasproduktion.

Kommunen vill även verka för att förbättra förutsättningarna för elfordon. I Trollbäckens centrum finns två laddstolpar. En snabbaddstation planeras i Tyresö Centrum.

Fysisk planering

Åtgärd	Läget	Bedömning
<p>20. Genom fysisk planering skapa förutsättningar för en hållbar utveckling genom effektiva hållbara energisystem</p>	<p>I kommunens alla delar kompletteras bebyggelsen med främst bostäder. En tätare bebyggelse bidrar till att skapa förutsättningar för effektiva hållbara energisystem som exempelvis fjärrvärme. Både i Tyresös centrum och i Strand finns långt gångna planer för omfattande förtätning. Främst handlar det om att uppföra nya bostäder och i centrum även en stadspark. Goda förutsättningar finns för att ansluta den nya bebyggelsen till fjärrvärmenätet.</p> <p>Under 2011 har lokala riktlinjer för byggnaders energianvändning för markanvisnings- och exploateringsavtal tagits fram. Syftet är att i Tyresö uppnå en lägre förbrukning än vad Boverket kräver vid nybyggnation.</p>	<p>Arbete pågår i linje med åtgärden.</p>
<p>21. Utreda alternativa färdvägar och färdmedel dels inom kommunen samt även vid transporter till platser utanför kommunens geografiska område.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tyresö är medlemmar i spårbilsnätverket KOMPASS. • Det pågår en mindre utredning om det är juridiskt korrekt att lösa ut optionen för samordnade varutransporter som Tyresö tillsammans med fyra Södertörnskommuner har tecknat med Nacka kommun. Nätverket för Södertörn håller på att ta fram en förstudie om effekterna av samordnade varutransporter, klart 31 mars 2012. • Sedan i maj 2011 finns det riktlinjer för att använda bil i tjänsten. Målet med riktlinjerna är att bilanvändandet ska minska och fordonen ska vara 	<p>Arbete pågår i linje med åtgärden.</p>

	<p>miljöklassade. För att uppnå målen finns en bilpool i kommunen med miljöbilar som ska användas i tjänsten. Vidare finns det cyklar, elcyklar, elmped och SL-kort för utlåning.</p>	
<p>22. Uppmuntra kollektiva färdmedel och vid behov verka för en utökning av infartsparkeringar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Under 2012 kommer en ny cykelparkering på Vretvägen vid Trollbäckens centrum färdigställas. Parkeringsplatserna kommer att förses med lås, tak och belysning. • Två nya infartsparkeringar har byggts, en vid Alléplan och en vid Tyresö skola. Totalt tillkommer ca 50 p-platser. • Ny detaljplan för infartsparkeringen vid Strandallén möjliggör för ytterligare 10 platser. • Fem nya infartsparkeringar för cykel planeras 2012. <p>Se även åtgärd 19.</p>	<p>Arbete pågår i linje med åtgärden.</p>
<p>23. Kommunen ska kontinuerligt arbeta med energistrategiska åtaganden i sin planering</p>	<p>Se åtgärd 20</p>	<p>Arbete pågår i linje med åtgärden.</p>
<p>24. Kommunens ska vid utarbetande av detaljplaner för flerbostadshus i exploateringsavtal verka för att uppvärmning av bebyggelsen sker med förnybara eller alternativa energikällor samt med låg energiförbrukning</p>	<p>Det har gjorts i avtalet till kvarteret Veronikan, kv Järnet, Höghuset med flera projekt. Markanvisningstävling för Strandudden hade energilösning som ett av tre urvalskriterier . Det finns en paragraf med om uppvärmning i mallen för exploateringsavtal.</p>	<p>Arbete pågår i linje med åtgärden.</p>
<p>25. Fortsatt planering för utbyggnad av gång- och cykelnät</p>	<p>Se åtgärd 18.</p>	<p>Arbete pågår i linje med åtgärden.</p>